

[Arbejdsministeren]

foranstaltninger for unge skal koordineres med, at der skal kunne ydes handicappede i erhverv personlig assistance, men uanset ulemper er det min vurdering, at vi ved at følge udviklingen tæt kan få værdifulde erfaringer, som vil kunne udnyttes i de videre overvejelser. Skulle det mod forventning vise sig, at der ikke ad denne vej kan opnås de tilsigtede erfaringer, vil jeg i samarbejde med socialministeren genoverveje situationen.

Da der således allerede er taget initiativ i den ønskede retning, finder jeg, at forslaget er unødvendigt, og jeg vil derfor afvise det, men erklære mig enig i intentionerne, som altså allerede er ved at blive ført ud i livet.

Beslutningsforslag nr. B 109 om de handicappedes fortrinsadgang til visse stillinger i det offentlige har på samme måde som det foregående forslag min sympati. Intentionerne bag forslaget kan jeg fuldt ud tilslutte mig. Jeg er således enig med forslagsstillerne i, at de hidtidige regler kun i begrænset omfang har haft den ønskede effekt, og det er da også baggrunden for, at de tidligere bestemmelser ved nye regler udsendt ved årsskiftet er strammet op.

Hovedprincipperne i de hidtidige bestemmelser er fastholdt, nemlig at offentlige myndigheder, koncessionerede selskaber og andre skal tage hensyn til, hvis der blandt ansøgerne er en handicappet person. Hvis dette er tilfældet, skal man foretrække den handicappede, såfremt den handicappede har næsten lige så gode kvalifikationer som den bedste af de øvrige ansøgere, altså en klart positiv særbehandling.

Det følger også af reglerne, at arbejdsformidlingen aktivt skal bistå handicappede. Arbejdsformidlingen skal således registrere den handicappede som arbejdssøgende, og hvis formidlingen mener, at den handicappede, som det siges, »kan gøre rimelig fyldest i en ledig stilling hos en offentlig myndighed«, skal arbejdsformidlingen også være behjælpelig med at gøre fortrinsadgangen gældende. Dette gælder, uanset om arbejdsformidlingen har fået kendskab til, at en stilling er ledig, ved en direkte anmeldelse eller på anden måde.

Det nye i de fra årsskiftet gældende bestemmelser er bl.a. at det nu er bestemt, at den handicappede har ret til en personlig samtale med den ansættende myndighed, medmindre den handicappede er åbenbart

ringere kvalificeret end den bedste af de øvrige ansøgere; altså igen en klart positiv særbehandling.

Hensigten med denne nye bestemmelse er bl.a. at lægge et pres på ansættelsesmyndighederne. Populært sagt kan man sige, at de herved tvinges til mere bevidst at overveje, om ikke de handicappede kan klare jobbet. Det vil derfor ikke være så let som hidtil at se væk fra den handicappede alene ud fra nogle usaglige hensyn begrundet i handicapet eller simpelt hen at lægge den handicappedes ansøgning til side uden nærmere overvejelser i en grovsortering af en stor ansøgningsbunke.

Dette er den væsentligste nydannelse, og fremfor at gå påbudsvejen er den mere rettet mod nogle af de holdningsmæssige barrierer, der kan være imod at ansætte personer med handicap. De nye regler har endvidere været anledning til på ny at minde om forpligtelsen til positiv særbehandling af handicappede ansøgere.

Min vurdering er derfor, at vi næppe kan opnå væsentlige effektforøgelser ved at give offentlige myndigheder pligt til at anmelde ledige stillinger til arbejdsformidlingen. Jeg bør her nævne, at en sådan anmeldepligt bl.a. har været overvejet i udvalget om de handicappede og arbejdsmarkedet, altså Svend Jensen-udvalget, som jeg henviste til før. Udvalget skønnede, at tvangsmidler i almindelighed bør undgås, og i udvalgets delindstilling af 3. januar 1984 vedrørende invalideredes fortrinsadgang har udvalget ikke kunnet anbefale et påbud til myndighederne om at anmelde ledige stillinger til arbejdsformidlingen. Dette har været et meget afgørende argument i min stillingtagen til sagen, og i forbindelse med arbejdsministeriets nylige revision af reglerne blev også landsarbejdsnævnet hørt, altså arbejdsmarkedets parter, og heller ikke de kunne anbefale en sådan anmeldelsespligt.

Sammenfattende er det oplysning og holdningspåvirkning, som er det mest effektive middel, og den debat, vi har i dag, er netop en af de metoder, vi har til at påvirke holdninger. Arbejdsministeriet har foruden at orientere alle offentlige instanser om regler også med henblik på det holdningsbearbejdende udarbejdet en særlig pjece, der er rettet til de handicappede og i kort og klar form fortæl-